

Tarkista, että palkkasi on maksettu oikein!

Palkkalaskelma on tärkeä paperi. Siitä selviävät maksettu palkka, palkasta pidätetyt verot ja muut maksut. Vaikka saisit palkkalaskelmasi sähköisesti verkkopankkiisi, tarkista se joka kuukausi ja säilytä ainakin viiden vuoden ajan epäselvyyksien selvittämiseksi.

Työnantajan on jokaisen palkan maksamisen yhteydessä annettava työntekijälle laskelma, josta selviää palkan suuruus ja sen määräytymisperusteet. Palkkalaskelmassa näkyy myös lomapalkan ja lomakorvauksen suuruus ja määräytymisperusteet.

Jos et saa palkkalaskelmaasi, huomauta viipymättä asiasta työnantajalle. Jos palkkalaskelmaa ei pyynnöstäsi huolimatta toimiteta, pyydä apua luottamusmieheltä tai jos työpaikallasi ei vielä ole luottamusmiestä, SEL:n aluetoimistosta. Palkkalaskelman antamatta jättäminen on rangaistava teko.

Vertaa palkkalaskelmaasi työaikakirjanpitoosi.

Jos et ole saanut kaikkia sinulle kuuluvia palkkoja, pyydä työnantajalta palkanmaksun oikaisua. Jos et ole varma tai tarvitset apua, ole yhteydessä luottamusmieheen tai SEL:n aluetoimistoon.

Työnantajan on annettava työntekijälle pyynnöstä palkkatodistus, joka on eri asia kuin palkkalaskelma. Palkkatodistus on annettava työntekijälle ilman erillistä pyyntöä aina työsuhteen päättyessä tai lomautuksen alkaessa työttömyysetuutta varten. Todistuksesta on käytävä ilmi niin sanottu vakiintunut palkkatulo vähintään 26 viimeiseltä kalenteriviikolta. ○

PALKKA

PALKAN VÄHIMMÄISTASO MÄÄRÄYTYY työehtosopimuksen ja työehtosopimuksessa sovitun tehtävän vaativuuden mukaan. Palkan tulee olla aina vähintään työehtosopimuksen mukainen ja lisät on eriteltävä palkkalaskelmassa. Paikallisesti sovitaan työehtosopimuksen vähimmäispalkkoja paremmista palkoista. Palkan ehdot ja määräytymisperusteet voit tarkistaa työehtosopimuksestasi.

PALKKALASKELMASTA TULEE LÖYTYÄ:

- » Työnantajan nimi
- » Työntekijän nimi, osoite, henkilötunnus ja tilinumero
- » Palkkakausi eli miltä ajalta palkka on maksettu
- » Työsuhteen alkamispäivä
- » Ammattinimike
- » Palkkaryhmä, tarkista, että olet oikeassa palkkaryhmässä!
- » Veroprosentti
- » Luontoisedut, kuten asunto-, auto-, puhelin- ja ravintoetu
- » Vapaapäivien määrä ja korvaukset (pekkaset)
- » Vuosilomapalkka, lomarahaa, lomakorvaus
- » Ay-jäsenmaksu
- » Palkkakauden tulot sekä maksetut verot ja muut maksut
- » Vuoden alusta kertyneet tulot sekä maksetut verot ja muut maksut
- » Muutokset työsuhteessa, esimerkiksi sairauslomat

ESIMERKKIPALKKALASKELMA						
Lähtettäjä: Elintarviketehtädas Oy		1/2021		Palkkakausi 1.1.2021-30.1.2021	Ajalta	Työsuhte alk. 15.6.2005
Vastaanottaja: Pirkko Porkkana		Henkilö 130		Verokortti 25 lisä% 37 raja 35 000	Tes/teollisuus palkkaryhmä 4 einestyyntekijä	Henkilötunnus 030972-1554Å
Palkkalaji		aika/määrä		a'hinta	euro	
112	kuukausipalkka	TES:n mukainen kuukausipalkka			summa	
112	tuntipalkka	tehdyt perustunnit		palkka	tehtyjen tuntien ja palkan summa	
113	palvelusvuosilisä	riippuu työsuhteen pituudesta			summa	
114	sunnuntaillisä	tehdyt tunnit		mts. TES	tehtyjen tuntien ja palkan summa	
115	iltalisä	tehdyt tunnit		mts. TES	tehtyjen tuntien ja palkan summa	
116	työajan lyhennys	tehdyt tunnit		määrä		
117	sairausajan palkka ajalta 20.-25.1.2021	sairausajan palkka		mts. TES	näkyvä mahdollinen erotus	
118	lomapalkka ajalta 4.1.-9.1.2021	lomapäivät		Lomapäivän palkka	summa	
119	lomakorvaus				summa	
palkka kaudelta		työtunnit yhteensä	työt.vak.maksu	eläkemaksu	ay-jäsenmaksu	pekkassaldo
vuoden alusta		rahapalkka	enn.pid. al. ansio	tulot yhteensä	ennakonpidätys	työt.vak.maksu
Edellinen vuosi		enn.pid.al ansiot				ay-jäsenmaksu

VEROT

PALKKALASKELMASSA näkyy oman verokorttisi tiedot. Verokortissa on koko vuodelle vain yksi tuloraja, mikä lisää palkansaajan omaa vastuuta tulojen seuraamisessa. Samaa verokorttia käytetään niin pää- kuin sivutoimissa. Jos koko vuoden tuloraja näyttää ylittävän, kannattaa tulorajaa korottaa hyvissä ajoin.

TYÖTTÖMYYSVAKUUTUSMAKSU

LAKISÄÄTEINEN TYÖTTÖMYYSVAKUUTUSMAKSU on 1,4 % palkasta vuonna 2021. Työttömyysvakuutusmaksuilla rahoitetaan työttömyysetuuksia eli työttömyyskassojen maksamaa ansiosidonnaista ansiopäivärahaa sekä Kelan maksamaa peruspäivärahaa ja työmarkkinatukea.

TYÖELÄKEMAKSU

TYÖNTEKIJÄN LAKISÄÄTEINEN TYÖELÄKEMAKSU on vuonna 2021 8,65 prosenttia 53-62-vuotiailla ja muilla 7,15 prosenttia. Työeläkemaksu on työntekijän maksama osuus työeläkkeestä. Loput maksavat työnantajat.

AY-JÄSENMAKSU

TYÖNANTAJA PERII SEL:n 1,6%:n jäsenmaksun suoraan palkastasi, jos olet toimittanut jäsenmaksun perintösopimuksen työnantajallesi. Tällöin palkastasi vähennetään automaattisesti jäsenmaksu, jonka työnantaja tilittää liitolle. Liiton jäsenmaksut ovat sinulle kokonaan verovähennysoikeisia. Kun jäsenmaksut huomioidaan lopullisessa verotuksessasi, maksamasi todellinen jäsenmaksu on pienempi kuin kuukausittain palkastasi pidätetty jäsenmaksu.

ÄLÄ TEE PIMEÄÄ TYÖTÄ!

- » Kun teet pimeää työtä, tuet harmaata taloutta ja teet hallaa itsellesi. Sinulle ei kerry eläkettä. Työnantaja ei ole vakuuttanut sinua tapaturmien varalta, etkä ole oikeutettu esimerkiksi ansiosidonnaiseen sairauspäivärahaan tai työttömyyspäivärahaan.
- » Toimi aina näin: 1. Vaadi kirjallinen työehtosopimus. 2. Tee töitä vain verokortilla. 3. Varmista, että palkkasi maksetaan pankkitilillesi. 4. Tarkista kuukausittain palkkalaskelmasi ja vuosittain työeläkeotteesi.

LISÄT

PERUSPALKKAN LISÄKSI maksetaan erilaisia lisiä, joista on sovittu työehtosopimuksessa ja paikallisesti. Lisä ovat esimerkiksi vuorotyölisät ja palvelusvuosilisät. Työaikaan liittyvät lisät maksetaan toteutuneen työvuorolistan mukaisesti. Pidä kirjaa tekemistäsi työtunteistasi ja vertaa palkkalaskelmaasi toteutuneisiin tunteihin.

YLITYÖ

TEHTYJEN YLITÖIDEN TULEE MYÖS näkyä palkkalaskelmassa. Ylityön tekemiseen tarvitaan aina työntekijän suostumus. Perusteluita kieltäytymiselle ei tarvitse antaa. Vuorokautinen ylityö = työaika vuorokaudessa ylittää säännöllisen työajan (8 tuntia). Ylityökorvaus vuorokautisesta ylityöstä on 50 % kahdelta ensimmäiseltä tunnilta ja kahden tunnin jälkeen 100 %. Viikoittainen ylityö = työaika viikossa ylittää säännöllisen työajan (40 tuntia). Ylityökorvaus viikoittaisesta ylityöstä on 50 % ensimmäiseltä kahdeksalta tunnilta ja kahdeksan tunnin jälkeen 100 %.

Työntekijän työaika, ylityöt, aloittamis- ja lopettamistyöt mukaan lukien, ei saa ylittää 48 tuntia keskimäärin viikossa neljän kuukauden tarkastelujakson aikana.

SAIRAUUSLOMA

SAIRAUUSLOMAN AJALTA TYÖNANTAJA maksaa sairausajan palkkaa työehtosopimuksen mukaisesti. Se kuinka pitkään sairausajalta palkkaa maksetaan, riippuu siitä, kuinka pitkä työsuhte on ollut ennen sairastumista.

TYÖAJAN LYHENNYSVAPAAT ELI PEKKASET

PALKKALASKELMASSA NÄKYVÄT vuoden aikana pidetyt ja pitämättömät työajan lyhennysvapaat eli pekkaspäivät.

LOMAPALKKA, LOMARAHAA JA LOMAKORVAUS

KUN OLET PALKKAKAUDELLA vuosilomalla, tulee lomapalkan näkyä palkkalaskelmassa.

Lomarahasta on sovittu työehtosopimuksessa, se on 50 % vuosilomapalkasta.

Työsuhteen päättyessä maksetaan ansaitut, mutta pitämättömät lomat lomakorvauksena.

Jos lomapäiviä ei ole pidetty työsuhteen aikana, lomakorvaus on joko 9 % tai 11,5 % työssäoloajalta ja tiettyjen poissaolojen ajalta maksetuista palkoista. 9 % maksetaan, jos työsuhte on kestänyt 31.3. mennessä alle vuoden, 11,5 % silloin, jos työsuhte on kestänyt yli vuoden.